



זוהר חלק ג דף ק עמוד א

## על סדרי תקיעה בשופר צריך לכוון הלב והמחשבה באותן הקולות ולחזור בתשובה לפני רבונם

**סדר השני**, [קכח] קול יוצא ועולה ונוטל לאברהם ממקומו וממשיכו למטה, למקום שהגבורות של יצחק שורות[קכט] והוא מעמיד לו לאברהם בתוכו: סדר שני[קל] יוצא קול המשבר, ואינו תקיף כהראשון[קלא] לא שחלש זה הקול שתוקע, אלא שזה הקול אין הוא לעומת יצחק כמו בתחלה, אשר שם תוקף הדין שורה, אלא שהוא לעומת בית דין שלמטה שהם רפויים יותר, וכולם רואים לאברהם אצלם ונכנעים לפניו: בתוך כך יבוא סדר שלישי, [קלב] הקול יוצא ועולה ונתעטר בראשו של יעקב וממשיכו למטה, למקום שהוא שאתן הגבורות שורות, והוא עומד כנגדן, אברהם מצד זה ויעקב מצד זה והן באמצע, אז נכנעין כולן ומשתכנין במקומן, וכל אלה הקולות הם סדר אחר השני.

**סדר האחרון**, [קלג] שנצרך להעלותם למקומם, ולהושיב ביניהם ליצחק כמקדם, לפי שהוא נצרך להושיב אותו במקומו שלא יצא בגבורותיו לחוץ, ואז כל הדינים נחלשים ורחמים נתעורר, ועל זה צריך לכוון הלב והמחשבה באותן הקולות ולחזור בתשובה לפני רבונם, ואז כאשר ישראל מתקנים ומסדרים הקולות ברצון הלב כראוי בשופר הזה, חוזר למקומו שופר העליון ההוא, [קלד] וכאשר הוא חוזר מעטר לו ליעקב ונתתקן הכל, וכסא הדין הושלך, ואז שמחה נמצאת בכל והקדוש ברוך הוא מרחם על העולם, אשרי חלקם של ישראל שיודעים לפייס ולהמשיך לרבונם מדין לרחמים, ולתקן כל העולמות על ידיהם.

### זיו הזוהר

להעלות מן עולם המלכות את האבות אברהם יצחק יעקב, היינו הג' ספירות חסד גבורה תפארת שיחזרו להתישב במקומם התמיד. **קלד**. היינו מדת הבינה חוזרת למקומה להופיע רחמים על התפארת יעקב וישראל, כאם רחמניה המרחמת על בניה, והנה לפי שנתקן אחר כך שסדר הראשון הוא ג"פ תשר"ת, וסדר הב' ג"פ תש"ת, וסדר הג' ג"פ תר"ת, יבין המבין לכוון כל ג' אופני כונות האלו בכל סדר וסדר, דהיינו לחלק סדר הראשון שהוא ג"פ תשר"ת על ג' סדרים כנזכר בה[זהר] לכוון בהם ג' אופני

**קכה**. עתה מדבר מן תקיעה א' של סדר תר"ת השני. **קכט**. היינו בעולם המלכות שנקראת בית דין שלמטה. **קל**. זה סדר השני היינו התרועה של תר"ת השני. **קלא**. פירוש, שתרועה זו אינה תקיף כתרועה הראשונה שבסדר הראשון, ומפרש הענין שאינה תקיף היינו שאין באה לשבר הדין אלא להכניע שרי הדין בהבית דין שלמטה, כי כח דין התקיף כבר נשבר בתרועה א'. **קלב**. זה סדר השלישי היינו תקיעה שניה של תר"ת השני. **קלג**. עתה מדבר מן סדר תר"ת הג', שהכונה בהם

זוהר חלק ג דף ק עמוד ב

### ג' ספרים נפתחים ביום ר"ה, וכמו שרחמים נתעורר והדינים הקשים נחלשים ונכנסין למקומם, כך הוא למטה כדמיון שלמעלה

**בוא** וראה, כנגד זה ג' ספרים נפתחים ביום הזה, וכמו שרחמים נתעורר והדינים הקשים נחלשים ונכנסין למקומם, כך הוא למטה כדמיון שלמעלה, דינים הקשים נחלשים ומתבטלים מן העולם, ומי הם, אלו אותן רשעים גמורים שהם דינים קשים, נכנעים ונאבדים מן העולם, ועל כן נכתבים ונחתמים וכו', אמר רבי אבא, ודאי זה הוא תוכן הדבר, ברוך הרחמן ששאלתי והרוחתי דברים האלה. עוד אמר רבי אבא, בראש השנה נברא האדם ועמד בדין לפני רבונו, חזר בתשובה וקבלו הקדוש ברוך הוא, אמר לו, אדם אתה תהיה סימן לבניך לדורי דורות, ביום הזה יעמדו בדין, ואם ישובו אני אקבל אותם, ואקים מכסא הדין ואתקיים על כסא הרחמים וארחם עליהם.

זוהר חלק ג שם

**זְכוֹן תְּרוּעָה** - ישראל עושים זכרון למטה, במעשה, כדי שיתעורר ענין כדמיון זה למעלה **זכרון תרועה מקרא קדש**. אמר רבי יהודה, כתוב: **"זְכוֹן תְּרוּעָה"**, זכרון אנו עושים בכונת הלב והמחשבה, ישראל עושים זכרון למטה, במה, במעשה, כדי שיתעורר ענין כדמיון זה למעלה, אמר רבי אלעזר, כתוב: **"בִּפְסָה לְיוֹם חֲגֹנוּ"** (תהלים פא, ד), שנתכסית בו הלבנה, ואיך נתכסית, אלא כאשר עומד עב הענן והשמש אינו מאיר, אז נתכסית הלבנה ואינה מאירה, ועל כן מלפני עב הענן אין השמש מאיר, כל שכן הלבנה שנתכסית ואינה מאירה, ועל כן כתוב: **"בִּפְסָה לְיוֹם חֲגֹנוּ"** (תהלים פא, ד) בה"א, שנתכסית הלבנה [קלה] ובמה מאיר הכל, בתשובה ובקול שופר, שכתוב: **"אֲשֶׁרִי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה"** (תהלים פט, טז), ואז **"ה' בְּאוֹר פְּנֵיהֶּ יִהְיֶה כְּאוֹר הַיּוֹם"**.

זוהר חלק ג פרשת בהעלותך דף קמט עמוד ב

### אין דבר נשכח מן המלך, וכסא הדין אינו מוכן ואינו שורה אלא בחדש השביעי, יום שכל באי עולם נפקדים

**בוא** וראה, כתוב: **"וַתִּנַּח הַתְּבָהּ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו' עַל הָרִי אֲרָרֹט"** (בראשית ח, ד), מה יוצא לנו מזה אם נחה כאן או כאן, אלא כמה חביבים הם דברי התורה, שבכל ענין וענין יש סודות עליונים, הרי אמרו, שבשעה שהדין תולה על העולם והדינים שורים, והקדוש ברוך הוא יושב על כסא הדין לדון העולם, בכסא שהוא כמה רשימות נרשמין בו, כמה פתקאות גנוזות בו בתוך אוצר המלך, כל הספרים הנפתחים גנוזים שם, ולפיכך אין דבר נשכח מן המלך, וכסא ההוא אינו מוכן ואינו שורה אלא בחדש השביעי, שבו יום הדין, יום שכל באי העולם נפקדים בו, וכולם עוברים לפני כסא ההוא, ועל כן. **"וַתִּנַּח הַתְּבָהּ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי"**, בחדש השביעי ודאי, שאז העולם נדון, **"עַל הָרִי אֲרָרֹט"**, אלו שרי הדינים בעלי יבבה ויללה, שכולם שכיחים ביום ההוא לפני הקדוש ברוך הוא, והרבה שרי עונשין נתעוררים ביום הזה, וכולם עומדים תחת כסא ההוא בעת שהעולם נדון, וישראל מתפללים תפלות ביום הזה, ומבקשים ומתחננים

זוהר חלק ג פרשת אמור יום ה' \* דף היומי \* זוהר תורה

הכונות, וכמו כן לכוון פעם ב' בסדר תש"ת, וכמו כן לכוון פעם ג' בסדר תר"ת, כי אין אנו יודעים איזו מהם העיקר. **קלה**. זו מדת המלכות והשכינה הקדושה שהשטן מחשיך וחוצץ בפני האור המופיע

לפניו ותוקעים בשופר, הקדוש ברוך הוא חס עליהם ומהפך הדין לרחמים, וכל עליונים ותחתונים פותחים ואומרים: "אֲשֵׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה", ולכך נצרך ביום הזה שהאיש התוקע ידע עיקר הדבר, ויכוון בו בתרועה ויעשה הדבר בחכמה<sup>[קלז]</sup> ועל כן כתוב: "אֲשֵׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה", ולא כתיב תוקעי תרועה.

זוהר חלק ג פרשת ויקרא דף יח עמוד א

**בעל התוקע צריך להיות אדם שלם הידוע דרכי המלך הקדוש ומבין בכבוד המלך**  
**ביום הזה צריך העם לבחור באדם השלם בכל**, הידוע דרכי המלך הקדוש ומבין בכבוד המלך, שיבקש עליהם רחמים ביום הזה, ושיעלה קול שופר בכל העולמות בכונת הלב בחכמה ברצון בשלמות, בשביל שיסתלק הדין על ידו מן העולם, וי להצבור שהשליח שלהם אינו נמצא כראוי, שהרי חטאות הקהל באים להזכר בשבילו. וראיתי לאבי בימי ראש השנה ויום הכפורים, שלא רצה לשמוע התפלה מכל אדם, אלא אם עמד עליו ג' ימים מקודם לטהר אותו, וכך היה אומר, בתפלת זה האיש שאני מטהר אותו מתכפר העולם, וכל שכן בתקיעת שופר, שלא רצה לקבל תקיעות מאיש שאינו מבין לתקוע על פי הסוד של התקיעה. ועל כן נמצא בספרו של רב המנונא הזקן, בענין התפלות של ראש השנה שהיה אומר, התפלה והוקל שופר שמוציא איש הזכאי, שנמצא מרוחו ומנפשו בזה השופר, קול זה עולה למעלה, וביום ההוא עומדים ונמצאים מקטריגים למעלה, וכאשר עולה קול שופר הזה נדחים כולם מלפניו ואין יכולים לעמוד, אשרי חלקם של הצדיקים שיודעים לכוון המחשבה לפני רבונם, ויודעים לתקן העולם ביום הזה בקול השופר, על זה כתוב: "אֲשֵׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה", יודעי ולא תוקעי. ועל כן נצרך לה[זהר] בהשופר לדעת ענין אותן הקולות ולכוון בהם, ואין לך קול שופר שאינו עולה ברקיע אחד, וכל אותן החילות שברקיע ההוא נותנים מקום לקול הזה, ומה אומרים "וַיְהִי נֶתַן קוֹלוֹ לְפָנָי חִילוֹ וּגְוִי"<sup>(יזאל ב. יא)</sup>, וקיים זה הקול ברקיע ההוא עד שבא קול אחר, ומתחברים כאחד ועולים בהזדווגות לרקיע אחר, ועל זה למדנו יש קול המעלה קול, ומה הוא, זה קול התקיעות של ישראל למטה, וכיון שמתחברים כל אותן הקולות שלמטה, ועולים לרקיע העליון ההוא שהמלך הקדוש שורה בו, מתיצבים כולם לפני המלך, ואז כסאות הדין נשלכים, וכסא אחר של רחמים עומד ומתתקן.

### לפיכך קורין פרשת יצחק ביום הזה, כי ביום הזה נעקד יצחק למטה ונתקשר באותו שלמעלה

**למדנו, שרבי ייסא הזקן אמר, בכונת הסדר של אותן התקיעות, סדר הראשון, כלול מהכל,**<sup>[קלח]</sup> סדר השני, קול אחד כסדר ואחד כסדר וקול של גבורה באמצע,<sup>[קלח]</sup> סדר השלישי, קול אחד מכאן ואחד מכאן וקול של גבורה באמצע,<sup>[קלט]</sup> השברים לעלות,

**זיו הזוהר** אליה מן התפארת שנקרא שמש. **קלו**. פירוש, בכונה, ועל זה חכמינו זברונם לברכה אמרו תקיעת שופר חכמה ואינה מלאכה. **קלז**. זה סדר תשר"ת כלול מכל הקולות. **קלח**. זה סדר תש"ת, פשוטה לפניו ופשוטה לאחריה ושברים באמצע לשבר תגבורת הדין הקשה. **קלט**. זה סדר תר"ת, שגם

התרועה לרדת, אחד קשה ואחת רפה, ונתבאר, שאותן עשרה הם תשע, ואחד הוא כלל של הכל, [קמ] וביום הזה נתעטר יצחק והוא הראש להאבות [קמא] על יום הזה כתוב: "פָּחַדוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים" (ישעיהו לג, יד), ביום הזה נעקד יצחק ועוקד לכל, ושרה מיללת [קמב] וקול שופר חזק מאד, אשרי חלקו של זה שעבר ביניהם וניצל מהם, אמר רבי אבא, לפיכך קורין פרשת יצחק ביום הזה, כי ביום הזה נעקד יצחק למטה ונתקשר באותו שלמעלה, [קמג] מתי נתקשר, בשעה שכתוב: "וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וּגְוִ" (בראשית כב, ט).

זוהר חלק א פרשת וירא דף קיד עמוד א

### צוה הקדוש ברוך הוא לישראל לעשות פעולה, כדי שלא ישלוט עליהם הדין, ויהיו כולם זכאים בארץ

רבי שמעון אמר, בוא וראה, בימי ראש השנה ויום הכפורים שהדין נמצא בעולם, והמקטרג עומד לקטרג, צריכים ישראל לעורר בשופר, ולעורר קול הכלול באש ומים ורוח שנעשו אחד, ולהשמיע קול הזה מתוך השופר, וזה הקול עולה עד המקום של כסא הדין, ומכה בו ועולה, כיון שמגיע לשם זה הקול מלמטה קול של יעקב נתתקן למעלה, והקדוש ברוך הוא מעורר רחמים, שהרי כמו שישראל מעוררים למטה קול אחד כלול באש ורוח ומים היוצאים כאחד מתוך השופר, כן גם נתעורר למעלה שופר ההוא, והקול ההוא הכלול בא"ש ומי"ם ורו"ח נתתקן, ויוצא זה הקול מלמטה וזה הקול מלמעלה, ונתתקן העולם ורחמים נמצא, והמקטרג ההוא נתערבב, שהיה חושב לשלוט בדין ולקטרג בעולם, וכאשר הוא רואה שנתעורר רחמים אז נתערבב ונחלש כחו, ואינו יכול להרע מאומה, והקדוש ברוך הוא דן את העולם ברחמים, ואפשר תאמר, שהדין נעשה, לא כן, אלא שנתחברו רחמים בדין והעולם נדון ברחמים, בוא וראה, כתוב: "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגֹנוּ" (תהלים פא, ד), שנתכסה הלבנה, שהרי אז שולט נחש הרע ההוא ויכול להזיק לעולם, וכאשר נתעורר רחמים, נתעלית הלבנה ומתרחקת מן החשכות, והוא נתערבב ואינו יכול לשלוט, ונתרחק שלא יקרב שמה, ועל כן ביום של ראש השנה נצרך לבלבל אותו כזה הנעור משנתו ואינו יודע כלום, וביום הכפורים נצרך לעשות לו נחת רוח בהשעיר שנשלח לו, ואז נהפך להיות מליץ על ישראל, אבל ביום של ראש השנה נתבלבל שאינו יודע ואינו יכול להרע מאומה, שהוא רואה התעוררת של רחמים עולה מלמטה ורחמים מלמעלה, והלבנה עלתה ביניהם, [קמד] אז נתבלבל ואינו יודע כלום ואינו יכול לשלוט, והקדוש ברוך הוא דן את ישראל ברחמים וחס עליהם, ומאריך להם הזמן כל אותן עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים לקבל כל אותן השבים לפניו ולכפר להם על חטאותיהם, ומסלק הדין שלהם על יום הכפורים, ועל כן

זיו הזוהר

הוא כולל, והיינו השברים תרועה של סדר תשר"ת כולל השנים להיותם אחד מספק שמא השנים ביחד זו תרועה של תורה. **קמא**. כי זה היום נקרא יום הדין, והיינו כחו של יצחק מדת הגבורה. **קמב**. זו השכינה הקדושה מיללת שלא ישלט הדין בישראל. **קמג**. פירוש, שעל ידי העקדה נתקשר במדת הגבורה שלמעלה. **קמד**. מדת המלכות והשכינה

התרועה נקראת קול של גבורה, מלשון תרועים בשבט ברזל, ומפרש החילוק בין שברים לתרועה ואומר שהשברים קשה והתרועה רפה, השברים עולה לשבר הגבורה ודינא קשיא במקום מוצאו, והתרועה יורדת להכניע שרי הדין בהבית דין שלמטה שהוא דינא רפיא. **קמ**. פירוש, העשרה קולות של תשר"ת תש"ת תר"ת הן תשע, כי אחד

בכל דבר צוה הקדוש ברוך הוא לישראל לעשות פעולה, כדי שלא ישלוט עליהם הדין, ויהיו כולם זכאים בארץ, כאהבת האב על בניו, והכל במעשה ובדבור תולה.

רעיא מהימנא חלק ג דף צח עמוד ב

**וי לאותן שאין משגיחים ואין מסתכלים במעשיהם, שהרי אצלם עומדים אלו העדים של המלך, ומשגיחים ורואים כל מה שהם עושים ומדברים**

**"בַּחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ וְגו'".** מצוה זו לתקוע שופר בראש השנה, שהוא יום הדין לעולם כמו שנתבאר, והרי ביארו ענין הכתוב, **"תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגְנוּ"**, ואמרו בו, שזה הוא היום שהלבנה נתכסית בו והעולם עומד בדין<sup>[קמ"ה]</sup> לפי שהמקטרג ההוא מחפה ומכסה וסוגר הפתח על המלך במקום שהדין שורה לתבוע דין על העולם, ואם תשאל, איך נתנה לו רשות להמקטרג ההוא לכסות ולתבוע דין, אלא ודאי ביד המקטרג ההוא נתן הקדוש ברוך הוא לתבוע דין על כל העולם, ונתן לו יום ידוע לתבוע לפניו כל הדינים של העולם, שהרי הקדוש ברוך הוא ברא אותו והעמידו לפניו, למען יהיה פחד הקדוש ברוך הוא עולה ושורה על הכל, וזהו סוד הכתוב: **"וְהָאֱלֹהִים עֹשֶׂה שְׂרָאוֹ מִלְּפָנָיו"** (קהלת ג, יד), מה עשה, עשה למקטרג ההוא והתקינו לפניו, שיהיה חרב חדה על כל העולם, וכל זה בשביל שיפחדו מפני הקדוש ברוך הוא כולם, וזה הוא שר העונשין שתובע עונש על חטאי האנשים, ותובע דין ותופס האנשים והורגם ומייסרם, הכל כמו שיוצא מן הדין, כדמיון ממונה הזה של הבית דין של מטה, שנתנה לו רשות להזכיר לפני הבית דין, פלוני עשה כך, ופלוני עבר על כך, ולתבוע עליהם דין, ולמדנו, שנתנה לו רשות לממונה ההוא של הבית דין לסגור הפתח על הבית דין, עד שיגזרו הדין על כל מה שהוא תובע, ואין רשות להבית דין לדחותו, לפי שכתוב: **"כִּי אֲנִי ה' אֱהֵב מִשְׁפָּט"** (ישעיהו סא, ח), והוא רוצה שהעולם יתקיים בדין לדעת שיש דין ויש דיין, כדמיון זה עשה הקדוש ברוך הוא לפניו מקטרג ההוא שיהיה תובע דין לפני המלך על כל באי העולם, וביום הזה נתנה לו רשות לכסות פתח המלך, והלבנה נתכסית בפנים<sup>[קמ"ו]</sup> עד שיהיה נגזר דין על כל באי העולם, ואף על פי שהכל נגלה לפני הקדוש ברוך הוא, אינו רוצה אלא בדין, והכל בדמיון אחד למעלה ולמטה הוכן כסא הדין ביום הזה, ושר העונשין בא ותובע דין על כל מעשי האנשים, לכל אחד ואחד כפי דרכו וכפי מה שעשה, ועדים באים ומעידים על כל מעשי בני העולם, ואלו הם עיני ה' שהם משוטטים בכל העולם, וכמה הם עיני ה' שאין להם מספר, ההולכות ומשוטטות בכל העולם ורואות כל מעשי האנשים, וי לאותן שאין משגיחים ואין מסתכלים במעשיהם, שהרי אצלם עומדים אלו העדים של המלך, ומשגיחים ורואים כל מה שהם עושים ומדברים, והעדים עולים ומעידים לפני המלך, וזה שר העונשין עומד לפני המלך ותובע דין, פלוני עשה כך, ופלוני עבר על כך, והרי כאן העדים, ועד שהקדוש ברוך הוא שואל אותם, אין להם רשות להעיד, וכאשר שואל אותם הם מעידים עדותם.

זיו הזוהר

הקדושה נתעלתה להתקרב למדת הרחמים. קמה. כיון שנפסק אור הרחמים להופיע מן התפארת להמלכות כדרך שהשמש מופיע אורו על הלבנה, וזהו הענין סגירת הפתח של המלך, כי התפארת נקרא מלך. קמו. שגם בדרך פנימיות לא יופיע אור הרחיים מן התפארת להמלכות.

**בשעה שהמקטרג עומד לטעון טענותיו עליהם, צוה הקדוש ברוך הוא לתקוע בשופר, כדי לעורר רחמים מלמטה למעלה**

והכל נכתב לפני המלך בפתקאות, בבית המלך יש היכל אחד, היכל זה מלא אש לבן, וזה האש מתגלגל בעמוד עגול ולוהט נצוצות, והוא אינו פוסק לעולם, לפניו מהיכל ההוא יש היכל אחר מלא אש שחור שאינו פוסק לעולם, ושני סופרים עומדים תמיד לפני המלך, בשעת הדין מעידים כל העדים לפני המלך, ואותן הסופרים נוטלים מאותו עמוד אש הלבן וכותבים עליו עם אש השחור ההוא, ואז המלך מחמיץ הדין עד זמן ידוע, אפשר בין כך ובין כך יחזרו בתשובה, אם חוזרים נקרעין הפתקאות, ואם לא, יושב המלך וכל אותן מלמדי זכות עומדים לפניו, בעל הכרוז עומד ומכריז, פלוני עשה כך, מי ילמד עליו זכות, אם יש מי שילמד עליו זכות הרי טוב, ואם לא, הרי הוא נמסר לשר העונשין, הכל יודע הקדוש ברוך הוא, ולמה נצרך לכל זה, אלא שלא יהיה פתחון פה לבני העולם, ולהראות שהכל עושה בדרך אמת, וטוב לפניו אם ינצל מי מן דינו, ואם תשאל, מניין לנו כך, דבר זה נמסר לחכמים, ואפילו מי שאינו יודע, אם רוצה להבין ישגיח במה שהוא בנגלה, וידע מה שהוא בנסתר, שהרי הכל בדמיון אחד, כל מה שצוה הקדוש ברוך הוא בארץ, הכל הוא כדמיון שלמעלה, יום של ראש השנה הוא יום הדין, והמלך יושב בכסא הדין, שר העונשין בא ומכסה פתח המלך ותובע דין, ואף על פי שהקדוש ברוך הוא אוהב את הדין, כמו שכתוב: **"כִּי אֲנִי ה' אֱהָב מִשְׁפָּט"** (ישעיהו סא, ח), תנצח אהבתו לבניו את אהבת הדין, ובשעה שהמקטרג עומד לטעון טענותיו עליהם, צוה הקדוש ברוך הוא לתקוע בשופר, כדי לעורר רחמים מלמטה למעלה, מזה השופר עולה קול הכלול באש ורוח ומים, ונעשה מזה קול אחד, ונתעורר קול אחר למעלה<sup>[קמז]</sup> וכאשר קול ההוא נתעורר מלמעלה ומלמטה, אז כל טענות שטוען מקטרג ההוא מתבלבלות.

זוהר חלק ג דף צט עמוד ב

**"וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתְּ"**, זה יין המשומר, יין שהוא משמח את הלב, סוד עולם הבא ביום של ראש השנה יוצא יצחק בלבדו, וקורא לעשו שיטעים לו התבשילין של כל העולם, כל אחד לפי דרכו, שהרי על השעה ההיא נאמר: **"וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרֵאתִי"** (בראשית כז, א), שיצא ממנו מי שמחשיך פני הבריות, והוא נפרש ושוכב על מטת הדין, קורא לעשו ואומר, **"וַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה וַצֹּדֶה לִי צֶ'ד"**, **"וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים וּגוּ"** (בראשית כז, ד), ורבקה אמרה אל יעקב בנה אהוב נפשה, בנה אהובה שנמסר לה מיום שנברא העולם, והיא תצוה לו שיעורר הוא באותן המטעמים שלו, ויעקב נתעורר מלמטה מתלבש בתפלות ובקשות, והקול קול יעקב שעולה בשופר הזה, יעקב נתעורר אל יצחק ומתקרב אליו, **"וַיִּגָּשׁ לוֹ וַיֹּאכְל"** (בראשית כז, כה), נכללים זה בזה, כיון שנתכלל עמו **"וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתְּ"**, זה יין המשומר, יין שהוא משמח את הלב, סוד עולם הבא, <sup>[קמח]</sup> אז, **"וַיִּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו"**, התפלות והבקשות העולות **"וַיִּבְרַכְהוּ"**.

**קמז.** זו מדת הרחמים הכלולה מן חסד גבורה עולם הבינה הממתיק למדת הדין על ידי תשובה, ותפארת שהן כמו מים אש ורוח. **קמח.** זה אור כמו שכתוב ולכבו יבין ושב ורפא לו.

זוהר חלק ג דף ק עמוד א

## כיון שישבו בסכות הרי נצולו מן המקטרג, והקדוש ברוך הוא משמח עם בניו, אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא

נח רוגזו ושמח הלב וכלו הוא רחמים, כיון שהוא נכלל ביעקב כל אותן החילות והגבורות והרוגזות שהיו מוכנות נתפזרו ולא נמצאו שם, וישראל יוצאים מן הדין בשמחה ובברכות, "וַיְהִי אֲךָ יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו" (בראשית כז, ל), ביום הזה בחדוה ובברכות עליונות, ועשו בא מצידו, נושא משאות מן מעשי העולם, "וַיַּעֲשֶׂה גַם הוּא מַטְעָמִים", שונן לשונו לטעון טענות, מזמין עדים, ויבא לאביו ויאמר יקום אבי, יתעורר בדינו ויאכל כמה מעשים רעים של כל העולם אשר מצאתי, "וַיַּחֲרֹד יִצְחָק חֲרָדָה גְדֹלָה עַד מָאֹד", שהרי אינו יכול להפרד מכלל של יעקב שהוא בשמחה, ויאמר מי אפה הוא הצד ציד בכמה תפלות ובקשות, ואוכל מכל בטרם תבא ואברכהו גם ברוך יהיה, כשמוע עשו את דברי אביו "וַיִּצְעַק צְעָקָה וְגו'", כי ראה שצידו לא פעל כלום, עד לאחר שאמר לו, "הֲנֵה מְשַׁמְנֵי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבֶיךָ", אלו הגבורים והמחנות של שאר העמים, וזה קשה לו מהכל, "וַיִּשְׁטַם עָשׂו אֶת יַעֲקֹב" (בראשית כז, מא) ללכת אחריו ולקטרג לו תמיד, ויעקב הולך באותן הימים שבין ראש השנה ליום הכפורים ובורח להנצל ממנו, חוזר בתשובה ויושב בתענית עד שבא יום הכפורים, אז יודעים ישראל שעשו בא, "וַעֲמֹו אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ" (בראשית לג, א), כולם מקטריגים המוכנים לקטרג עליהם, מיד "וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ", ומרבה בתפלות ובקשות, "וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אֲבָרְהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי יִצְחָק וְגו'", עד שנוטל עצה, ככתוב: "כִּי אָמַר אֲכַפְרָה פְּנֵי בְּמִנְחָה הַהִלַּכְתָּ לְפָנָי", "וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה וְגו'", "עֲזִים מְאֹתִים וְתִישִׁים עֲשָׂרִים וְגו'", "גַּמְלִים מִיְּנִיקוֹת וְגו'", שכך הוא צד שלו גמלים, הוא נחש כמין גמל, שבשעה שפתה סמאל לאשת אדם רכב על נחש כמין גמל, ולמדנו, מי שרואה גמל בחלמו מיתה נקנסה עליו מלמעלה וניצל ממנה, והכל אחד, ואז נהפך עשו לאפטרופס של יעקב, ויעקב אינו רוצה לא דבשו ולא עוקצו, ואומר, "וַיַּעֲבֹר נָא אֲדֹנָי לְפָנָי עֲבָדוֹ", אז, "וַיִּשָּׁב בַּיּוֹם הַהוּא עָשׂו לְדָרְכּוֹ", מתי, בשעת נעילה, שהרי נפרש מן העם הקדוש, והקדוש ברוך הוא מוחל לחטאותיהם ומכפר עליהם, כיון שהמקטרג ההוא הולך עם אותה המנחה ונפרש מהם, רוצה הקדוש ברוך הוא לשמוח עם בניו, מה כתוב: "וַיַּעֲקֹב נִסַּע סִפְתָּה וַיִּבֶן לוֹ בֵּית וְגו'", על כן קרא שם המקום סכות, כיון שישבו בסכות הרי נצולו מן המקטרג, והקדוש ברוך הוא משמח עם בניו, אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא, ע"כ ר"מ.

זוהר חלק ג פרשת אחרי דף סט עמוד ב

## ביום של ראש השנה נתכסית הלבנה ואינה מאירה עד בעשור לחודש, שכל ישראל חוזרים בתשובה שלמה

"אֲךָ בְּעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכְּפָרִים הוּא וְגו'" וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם. שאל רבי אבא לרבי שמעון ואמר לו, אך שכתוב כאן מה בא להשמיענו, אמר לו, למעט הוא בא, שכיון שאמר אחר כך, "וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם", בתשעה לחדש, אמר, "אֲךָ בְּעֶשְׂרֵי",

שרק עשור נצרך לו ענוי, כי בעשור תולה הדבר, אמר לו, אם כן [קמט] הרי כתוב: "אֲךָ בַיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֵר מִבְּתִיכֶם" (שמות יב, טו), ולמדנו, אך חלק, חציו אסור באכילת חמץ וחציו מותר, אף כאן, "אֲךָ בְּעֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ", נאמר שחציו אסור באכילה וחציו מותר, אמר לו, אף כאן, בועניתם את נפשותיכם תולה, שהרי ענוי לא נמצאת, אלא מן חצי היום והלאה, ותינח הוא אך חלק בועניתם את נפשותיכם, (דף ק:) "יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא", אמר רבי אלעזר, יום כפור צריך לומר, מהו "יוֹם הַכִּפּוּרִים", אלא בוא וראה, ביום של ראש השנה נתכסית הלבנה [קנ] ואינה מאירה עד בעשור לחודש, שכל ישראל חוזרים בתשובה שלמה, והאם העליונה חוזרת ומאירה לה [קנא] ויום הזה הארת האם הוא מקבל, ושמחה נמצאת בכל, ועל כן כתוב: "יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא", לפי ששני מאורות מאירים יחד, מנורה העליונה מאירה למנורה התחתונה [קנב] וביום הזה מאירה המלכות מן האור העליון ולא מן אור השמש.

#### זיו הזוהר

**קמט.** פירוש, א"כ שזה אך בא למעט, אפשר שבא למעט החצי מן העשור, ומתרץ שבאמת כך הוא כי עיקר הענוי נרגש מן חצי היום והלאה. **קנ.** זו המלכות. **קנא.** שמקבלת הארת רחמים וחסדים מעולם הבינה. **קנב.** היינו עליית המלכות והתכללותה בהבינה אם העליונה, והמלכות מקבלת הארה מן הבינה בדרך ישר ולא על ידי התפארת שנקרא שמש.